Съгласувал:

ЗЕХРА ХАЛИЛОВА

Директор на Дирекция „Социално подпомагане“

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ЗА 2023 ГОДИНА

Общинската програма за закрила на детето е разработена в съответствие с националните и международни стандарти - Конвенция на ООН за правата на детето, Закона за закрила на детето, Закона за социалните услуги, Националната програма за закрила на детето, както и общинските планове и стратегии в сферата на социалните дейности и закрилата на детето.

Целта на програмата е да бъдат определени местните приоритети в областта на закрила на детето, както и да спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Елена, във всички сфери на обществения живот. Тя документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето –„Дете по смисъла на този закон е всяко физическо лице до навършване на 18 години“.

Закрилата на детето се основава на следните принципи:

- Зачитане и уважение на личността на детето;
- Отглеждане на детето в семейна среда;
- Осигуряване най-добрия интерес на детето;
- Специална закрила на дете в риск;
- Насърчаване на доброволното участие в дейностите по закрилата на детето;
- Подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация;
- Временен характер на ограничителните мерки;
- Незабавност на действията по закрила на детето;
- Грижа в съответствие с потребностите на детето;
- Осигуряване развитието на деца с изявени дарби;
- Насърчаване на отговорното родителство;
- Подкрепа на семейството;
- Превантивни мерки за сигурност и закрила на детето;
- Контрол по ефективността на предприетите мерки;

Повишаването на благосъстоянието на детето изисква утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области - образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Основни приоритети :

1. Социална политика. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството - гарантиране правото на детето да живее в сигурна семейна среда, провеждане процеса на реформа в детското и семейното целево подпомагане, според индивидуалните потребности на децата и възможностите на семейството;

2. Здравеопазване. Подобряване здравето на децата - подобряване майчиното и детското здраве, разширяване на профилактичните мерки и превантивните програми с цел гарантиране здравето на децата чрез ранна превенция на рисковете, оптимизиране и повишаване качеството и достъпа до здравни услуги и средства.

3. Образование. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца - развиване на различни форми и услуги, насочени към по-пълно обхващане на децата в образователната система, реализиране на политики и подходи за включване на децата с емоционални и поведенчески затруднения в училищата и детските градини.

4. Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация - по-добро гарантиране на правата на децата, пострадали от престъпления и/или свидетели в наказателния процес и на децата правонарушители, повишаване ефективността на закрилата на непридружени деца, подобряване ефективността на системата за превенция и работа с деца, жертви на насилие.

5. Провеждане на процеса на реформа в грижата за детето.

6. Спорт, култура, свободно време и отдих.

7. Участие на децата.

8. Информационно общество, медийно пространство.

Стратегическа цел:

Обединяване и координиране на усилията на общинските и местните държавни органи и неправителствени организации в посока всяко дете от Община Елена да расте в семейна среда, която е в състояние да му осигури нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Основни задачи:

1. Развиване на мерки в подкрепа на отговорното родителство.

2. Развиване на мерки в подкрепа на родителите при наличие на риск за детето от изоставяне.

3. Развиване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата.

4. Превенция на изоставянето на деца за отглеждане в специализирани институции.

5. Развиване на алтернативни семейни грижи.

6. Осигуряване на педагогическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата.

7. Съдействие за улесняване на връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията.

8. Гарантиране на равен достъп на децата до качествено образование и подготовка, с оглед пълноценна социална реализация.

9. Осигуряване на подходящи извънкласни форми на обучение с цел ангажиране свободното време на децата.

10. Провеждане мероприятия в училищата, с цел повишаване на здравната култура на учащите се.

11. Провеждане на обучения на педагогическия и непедагогическия персонал за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, с цел повишаване качеството на образованието им.

12. Превенция на попадането на деца на улицата.

13. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.

Дейности:

Дейностите, включени в Програмата, са съобразени с потребностите за грижата за децата в Община Елена и са предложени от широк кръг заинтересовани институции, работещи за осигуряване на израстването, развитието и безопасността на децата. Заложени са реално изпълними дейности, които да спомогнат за развитието на политиките за детето в отделните сектори и за постигане на по-ефективна защита и гаранции на основните права на децата от общината във всички сфери на обществения живот.

Очаквани резултати:

Разкрити качествени и адекватни на потребностите социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата;
Повишен родителския капацитет;
Повишен капацитет на специалистите, предоставящи социални услуги;
Превенция на детското здраве, намален брой деца, болни от социално-значими заболявания;
Повишена спортна активност сред учащите се;
Повишена информираност на децата с цел превенция от насилие и експлоатация;
Намален брой на случаите на насилие над деца;
Повишена обществена информираност с цел предпазване на децата в интернет пространството;
Увеличен брой деца, участващи в културни дейности и дейности за осмисляне на свободното време;
Увеличен брой подпомогнати деца с изявени дарби;

ПРИОРИТЕТ 1 :
Социална политика. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството

Цели	Дейности	Индикатори	Срок за изпълнение	Отговорни институции	Финансово осигуря - ване
1. **Гарантиране правото на детето да живее в сигурна семейна среда.**	1.1. Извършване на проверка и оценка на всеки постъпил в Дирекция „Социално подпомагане“ сигнал за нарушаване правата на детето.	Брой регистрирани сигнали	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“ – Елена	В рамките на утвърдения бюджет
	1.2. Подкрепа на детето и семейството в семейна среда. 1.3. Насочване към програми за заетост и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане, за децата, които отглеждат. 1.4. Насочване към ползване на подходящи социални услуги в общността. 1.5. Консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие.	Предприети мерки, съгласно Закон за закрила на детето	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“ – Елена, Дирекция „Бюро по труда“ – филиал Елена, „Дневен център за деца и младежи с увреждания“, „Център за ранна интервенция на увреждането“	В рамките на утвърдения бюджет

2. **Развиване система за подкрепа на отговорно родителство.**	2.1. Осигуряване на доходи и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно подпомагане за децата, които отглеждат.	Брой семейства.	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“	В рамките на утвърдения бюджет
	2.2. Подкрепа на семейства в съответствие и изпълнение на основната цел на Закон за закрила на детето - отглеждане на деца в семейна среда, чрез развитие на алтернативни услуги за деца, както и чрез предоставяне на финансови помощи или помощи в натура	Брой семейства	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“ Юридически лица с нестопанска цел	В рамките на утвърдения бюджет,
	2.3. Прилагане на мерки за превенция и санкциониране прояви на безотговорно родителство.	Брой санкционирани родители	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“, Община Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет
3. **Развитие на алтернативна семейна грижа за деца, които не могат да живеят с биологичните си родители и за деца настанени в специализирани институции.**	3.1 Предоставяне на социални услуги за резидентна грижа, в „Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания"- гр. Елена	Брой настанени и ползващи услугата.	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“, Община – Елена, ЦНСТДБУ - Елена	В рамките на утвърдения бюджет.
	3.2. Насочване на хората, заявили интерес към приемната грижа, чрез предоставяне на информация; обучения и оценявания; участие в процеса на напасване опознаване и подготовката за настаняване на дете, в приемно семейство.	Брой получили Информация професионални приемни семейства на територията на община Елена	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“ Община – Елена	В рамките на утвърдения бюджет.

4. Повишаване на административния капацитет и подобряване на междуинсти-туционалното сътрудничес-тво при работа с уязвими групи деца.	4.1.Периодични заседания на Комисията за детето, във връзка с решаване на широк кръг от въпроси за развитието на децата. 4.2. Взаимодействие и сътрудничество на органите за закрила на детето на местно ниво, съгласно компетентностите им, при прилагане на Координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.	Брой проведени срещи.	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“, РУ МВР - Елена, Община – Елена, МКБППМН, Образователни институции	

ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА					
1. Мерки за подобряване на майчиното и детско здраве на територията на община Златарица	1.1. Обхващане на майките от рискови групи в женски консултации. 1.2. Подобряване обхвата на извършваните детски консултации, задължителни имунизации, профилактични здравни и стоматологични прегледи. 1.3. Прилагане на различни подходи за утвърждаване на модел за здравословно хранене в семействата, детските градини и училищата. 1.4. Осигуряване на здравни услуги сред децата в общинската образователна система, както и специализирани часове по здравно образование.	Брой обхванати потребители Брой обхванати деца.	м.01-12.2023г.	Лични лекари, Регионална здравна инспекция, Кметове и кметски наместници, Община, АГ — специалисти, Лични лекари, ЦРИУ – Елена, РЗИ, Училища, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет
	1.5. Осигуряване на условия за достъп до спортни услуги с цел терапия, социализация и подобряване на състоянието на децата с увреждания.	Брой адаптирани спортни съоръжения; Брой обхванати деца с увреждания.	м.01-12.2023г.	Община,Училища, Детски градини,	В рамките на утвърдения бюджет

2. **Разширяване на профилактичните мерки и превантивни програми с цел гарантиране здравето на децата чрез ранна превенция на рисковете**	2.1. Оптимизиране дейността на училищното здравеопазване, чрез организиране на кампанийни събития, дискусии, викторини и прожекция на филми с цел повишаване информираността на децата. 2.2. Разширяване формите за превенция на рисково поведение и здравно образование. 2.3. Прилагане на програми за здравно образование на децата и учениците във всяко детско заведение и училище. 2.4. Организиране и участие в програми, свързани с профилактиката и промоцията на здравето на децата и учениците.	Брой организирани кампании за повишаване информираността на децата Брой участващи младежи	м.01-12.2023г.	Училища, Медицински специалисти, Община, Регионална здравна инспекция, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет
	2.5. Утвърждаване на практиката за своевременно уведомяване на Дирекция „Социално подпомагане“ от страна на лични лекари и медицинския персонал в училища и Детски градини, при съмнение за наличие на риск за детето в семейството.	Брой подадени сигнали	м.01-12.2023г.	Медицински специалисти в училища и детски градини, Лични лекари	В рамките на утвърдения бюджет

	2.6. Усъвършенстване на промотивно-профилактичната дейност/имунизации, правилно хранене, ограничаване влиянието на вредните фактори и не инфекциозните заболявания. 2.7. Работа с родителите относно провеждане на здравните грижи на децата.	Брой обхванати родители	м.01-12.2023г.	Регионална здравна инспекция, Училища, Община, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет
ПРИОРИТЕТ 3 : ОБРАЗОВАНИЕ. ОСИГУРЯВАНЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНА ПРЕДУЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ					
1. **Развиване на различни видове и форми на услуги, насочени към по-пълно обхващане на**	1.1. Разработване и прилагане на мерки за осигуряване на правото на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище. 1.2. Ограничаване броя на децата, отпадащи от образователната система поради социални причини и на децата с поведенчески проблеми.	Ограничаване броя на необхванатите от образователна та система деца. Брой деца, върнати в училище	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Детски градини, Дирекция „Социално подпомагане“ – Елена	В рамките на утвърдения бюджет

децата в образователната система	1.3. Индивидуална подкрепа за повишаване на мотивацията за продължаване на образователния процес и преодоляване на трудностите при усвояване на учебния материал.	Брой консултирани ученици	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Детски градини, Дирекция „Социално подпомагане“	В рамките на утвърдения бюджет
	1.4. Повишаване ролята на училищните настоятелства в създаването на стимулираща учебна среда, чрез разработване на проекти по програми за образование.				
2. Интегриране в общообразова телните училища и детски градини на децата със СОП,	2.1. Продължаване на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности, чрез организиране и провеждане на информационни кампании и предоставяне на актуална информация на родители на деца със СОП за процеса на включващото обучение.	Брой информирани родители	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет
	2.3. Щатно осигуряване или сключване на договори с Центрове за обществена подкрепа за осигуряване на подкрепяща среда /логопеди, психолози и други специалисти/ в училища и детски градини.	Брой назначени специалисти	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет
	2.4. Подпомагане обучението на експерти, директори на училища, учители, психолози, педагогически съветници за работа по интегриране на децата със СОП и деца от етническите малцинства.	Брой специалисти, преминали обучение	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет

ПРИОРИТЕТ 4: ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ ВСЯКАКВИ ФОРМИ НА ЗЛОУПОТРЕБА, НАСИЛИЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ					
1. Гарантиране правата на децата, пострадали от престъпления и/или свидетели в наказателния процес и на децата правонарушители	1.1. Осигуряване правото на децата правонарушители на справедливо и законосъобразно отношение при зачитане тяхното достойнство. Защита на правата и законните интереси на малолетни и непълнолетни от представител на Дирекция „Социално подпомагане“ при разглеждане на възпитателни дела, когато не е посочен доверен представител или адвокат.	Брой участия във възпитателни дела	м.01-12.2023г.	Дирекция „Социално подпомагане“ РУ МВР - Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет
	1.2. Периодични работни срещи на МКБППМН и Отдел „Закрила на детето“ с цел актуализиране на информацията за децата с образувани две и повече възпитателни дела и междуинституционалното сътрудничество за работа с тези деца и техните семейства.	Брой проведени работни срещи	м.01-12.2023 г.	Дирекция „Социално подпомагане“, РУ МВР - Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет
2. Превенция и подкрепа в случаи на насилие над дете.	2.1.Организиране на срещи в училища за запознаване на децата – свидетели или жертва на престъпления с правата им и защитата която може да получат пострадалите от престъпления, както от деца правонарушители, така и от възрастни.	Брой срещи	м.01-12.2023 г.	Дирекция „Социално подпомагане“, РУ МВР – Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет
3. Повишаване на осведомеността на обществото, децата и техните родители	3.1. Идентифициране на деца, жертви на насилие и насочването им към подходящи социални услуги. 3.2. Участие в местни и национални кампании по превенция на противообществените прояви, закрила на децата, безопасност на движение и трафик на хора.	Брой участия, брой деца,брой информационн и срещи.	м.01-12.2023 г.	Дирекция „Социално подпомагане“, РУ МВР – Елена, МКБППМН, Община, Училища	В рамките на утвърдения бюджет

относно правата на детето, насилието над деца.	3.3. Разпространяване и популяризиране на информационни материали за превенция на насилието между и върху деца. 3.4. Изпълнение на мерки от Национална стратегия за борба с наркотиците.				
4. Повишаване на професионалната компетентност на специалистите, при работа с деца в случаи на насилие.	4.1. Сформиране на мобилни групи от РУ МВР и МКБППМН, с цел осъществяване на периодични проверки за нападения на деца на улицата и контрол по спазване на обществения ред. 4.2. Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при деца жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.	Брой сформирани мобилни групи, брой проверки	м.01-12.2023 г.	Дирекция „Социално подпомагане“, РУ МВР – Елена, МКБППМН,	В рамките на утвърдения бюджет
ПРИОРИТЕТ 5: **ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕСА НА РЕФОРМА В ГРИЖАТА ЗА ДЕТЕТО**					
1. **Осигуряване правото на децата да бъдат обгрижвани**	1.1. Популяризиране на възможностите на социалните услуги за начините и видовите на подкрепа на децата и семействата в нужда. 1.2. Идентифициране на потребности с цел планиране и разкриване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата.	Брой настанени деца	м.01-12.2023г.	Д СП – Елена, Община – Елена, ЦНСТДБУ – Елена, „Дневен център за деца и младежи с увреждания“	В рамките на утвърдения бюджет

	1.3. Популяризиране на дейността на ЦНСТ за деца без увреждания – Елена				

ПРИОРИТЕТ 6:
СПОРТ, КУЛТУРА, СВОБОДНО ВРЕМЕ И РАЗВИТИЕ СПОСОБНОСТИТЕ НА ДЕЦАТА

1. **Увеличаване броя на децата, участващи в различни спортни, културни, развлекателни дейности, клубове по интереси и др. занимания в свободното време.**	1.1. Подобряване на условията за спорт на децата в образователните институции чрез поддържане на съществуващата и изграждане на нова спортна база и инфраструктура в училища и детски градини /физкултурни салони, открити спортни площадки, кътове за отдих и др./.	Брой подобрени или ново-изградени спортни площадки	м.01-12.2023г.	Община – Елена Училища, Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет финансиране по проект
	1.2. Организиране и участие в ученически игри през годината.	Реализирани мероприятия	м.01-12.2023г.	Училища, Община, Център за превенция, творчество и спорт	В рамките на утвърдения бюджет
	1.3. Организиране на клубове по спорт и клубове по интереси в общинските училища за оптимизиране и осмисляне на свободното време на учениците и организиране на спортни състезания.	Брой обхванати деца Брой клубове Брой инициативи	м.01-12.2023г.	Училища, Община – Елена	В рамките на утвърдения бюджет
	1.4. Насърчаване участието на децата в занимания в областта на изкуството - извънкласна дейност в училища, школи, състави, клубове и кръжоци чрез мрежата на читалищата, подкрепа на проекти, свързани с деца,	Брой обхванати деца Брой	м.01-12.2023г.	Училища, Община – Елена, Читалища, Център за подкрепа за	В рамките на утвърдения бюджет, Финансиране

	педагогическа дейност в културните институти, осъществяваща връзката образование - култура - школа, курсове, творчески ателиета.	занимания		личностно развитие, Център за превенция, творчество и спорт	по проект
2. **Достът до безплатни спортни услуги с цел терапия и подобряване на състоянието на децата с увреждания.**	2.1. Създаване на условия за развитие на талантливи деца с увреждания, чрез насърчаване и стимулирани на техните творчески изяви. 2.2. Изграждане, реконструиране и модернизация на спортни обекти и съоръжения за създаване на условия за достъпна среда за деца с увреждания.	Брой деца с увреждания участвали в мероприятия.	м.01-12.2023г.	Община, Училища, Детски градини, Център за подкрепа за личностно развитие, Център за превенция, творчество и спорт	В рамките на утвърдения бюджет

ПРИОРИТЕТ 7 :
УЧАСТИЕ НА ДЕЦАТА

1 . **Консултиране на мнението на децата при изработване и прилагане на политиките, свързани с техните права и отговорности.**	1.1. Участие на ученически съвети на всички училища на общината в разработване на политиката на съответното училище.	Брой деца	м.01-12.2023г.	Училища, Регионално управление по образование, Община - Елена	В рамките на утвърдения бюджет

2. **Повишаване на информира-ността на децата за техните права и задължения.**	2.1. Разширяване обхвата на обучението по правата на човека и правата на детето в средното образование и предучилищната подготовка и възпитание, като се използват възможностите на общообразователната подготовка, извънкласните и извънучилищните дейности. 2.2. Популяризиране на дейността на ДАЗД и МКБППМН във всички училища и детски градини.	Брой занимания	м.01-12.2023г.	Училища, МКБППМН, РУ МВР – Елена, Д СП – Елена, Център за превенция, творчество и спорт	В рамките на утвърдения бюджет
3. **Създаване на механизми за сътрудничест-во между Детски/мла-дежки съвети и други организации на местните власти**	3.1. Реализиране на дейности по развитие на ученическото самоуправление. 3.2. Община Елена да продължи да подкрепя и насърчава всички младежки инициативи, които допринасят за обогатяването на културния и социален живот на младите хора.	Брой инициативи	м.01-12.2023г.	Училища, МКБППМН, РУ МВР - Елена, Община – Елена, Център за превенция, творчество и спорт	В рамките на утвърдения бюджет

ПРИОРИТЕТ 8:
ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО, МЕДИЙНО ПРОСТРАНСТВО

1. **Гарантиране правото на децата за защита на личността, достойнството и безопасността в медийното пространство.**	1.1. Информиране на родителите относно безопасното ползване на Интернет**.** 1.2. Разработване на мерки за: • подкрепа на отговорното родителство; • подкрепа на родителите при наличие на риск за детето от изоставяне; • Развиване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата;	Реализирани мероприятия	м.01-12.2023г.	Училища, Дирекция „Социално подпомагане“, Община, РУ МВР – Елена, ДЦДМУ – Елена, ЦРИУ – Елена, Медии	В рамките на утвърдения бюджет

	• Превенция на изоставянето на деца за отглеждане в специализирани институции; • Осигуряване на педагогическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата; • улесняване на връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията; • Гарантиране на равен достъп на децата до качествено образование и подготовка, с оглед пълноценна социална реализация; • Осигуряване на подходящи извънкласни форми на обучение, с цел ангажиране свободното време на децата; • Провеждане мероприятия в училищата, с цел повишаване на здравната култура на учащите се; • Провеждане на обучения на педагогическия и непедагогическия персонал за работа с деца и ученици със Специални образователни потребности, с цел повишаване качеството на образованието им; • Превенция на попадането на деца на улицата; • Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация;				

Изготвил:

Иван Савов

Началник отдел „Закрила на детето“